

3088

לירושלים - 656

מיד

ללונדון - 9

15.11.55

אל - המשרד - איתן. העתק אילת, לונדון
נא להעביר לושינגטון.

מאח - רפאל.

לאיתן. שוחחתי היום שנית עם ראסל על פי הזמנתו.

1. הבעתי התנגדותנו להצעות אידן, ושאלתי אם נכון שהנאום נשא בהסכמת דאלס ומהווה השלמת נאומי מ-26 באוגוסט כפי שטוענים הבריטים. ראסל דחה זאת בתוקף וסיפר שבשעת פגישה ב-9 בנובמבר הקריא מקמילן לדאלס במשך שלש דקות קטע מנאום אידן שעמד לשאת באותו ערב. דאלס לא הגיב והקריא לעומתו למקמילן הצהרת איזנהוור שעמד לפרסם באותו יום. לא היה כל דיון על שתי ההצהרות. דברי אידן על הגבולות לא מבטאים עמדת דאלס. אה"ב גורסת ששנוי גבולות אינו צריך לכלול יותר מאשר תקון בסביבת לטרון לטובת ישראל תמורת אחד כמה כפרים ערביים עם אדמותיהם וסדרי מעבר בנגב. אה"ב אינה תומכת בויתורי שטח חד צדדיים מצד ישראל דרשהי שדאלס יתן בסופו מוסמך להסתייגותו מתכנית אידן. בהמשך דבריו הדגיש ראסל שמנוי יגמור עם דאלס לנקוט מעתה ביוזמה נמרצת להשגת הסדר בין ישראל ומצרים תוך ששה החדשים הקרובים על בסיס תכניתו מה-26 באוגוסט. למעשה כבר עוסקים במלאכה ומקווים שיצליחו בקרוב להביא נציג נאצר למו"מ עם נציג ישראל. היות ודאלס משוכנע שאין דרך אחרת זולת הסדר כדי להציל מזו מהקומוניזם לא ירפה ממאמציו ועל ישראל לשתף אתו פעולה על ידי התאפקות במשך ששת החדשים הבאים.

עמתי שכל זאת שמענו כבר מראסל אחרי הסכם סואץ והמציאות הוכיחה שקצף שבמקום להחקדם לקראת שלום הגביר נאצר איבתו לישראל. למה נאמין עכשיו יותר במסיבות מדיניות וצבאיות חמורות שאה"ב יכולה להביא להסדר שיהיה מושתת על שמירת המצב הטריטוריאלי הקיים של ישראל. ראסל החזיק בדעתו שזו מגמתם ויכולתם.

2. ההצהרה המשולשת. שלשת החתומים הסכימו לעשות מאמץ לשכנע ישראל שיבואו לעזרתה כשתותקף, בהתאם להתחייבותם בהצהרה. לא סכמו באיזה דרך לנקוט. אם בהצהרה פומבית או בהסברים ובהבטחות סודיות לישראל. מוכנים לדון אתנו על הצורה הנראית לנו כמבטיחה אותנו ביותר. השבתי שמוטב שהמעצמות תודענה בפומבי (א) תמיכתם במצב הטריטוריאלי הקיים כל עוד לא הוסכם בין הצדדים לשנותו. (ב) דרישה לבטול מצב המלחמה והפסקת פעולות האיבה תוך שמירה קפדנית של הסכמי וס"ן. (ג) הספקת נשק לצד שנפגע ע"י מרוץ הזיון.

3. ראסל שאל על מגמותינו במפרץ אילת משעניתי שנאום אידן מגביר הצורך להחיש הבטחת זכותנו אחזה אותו ממש בהלה והפציר שלא נפעל במשך אותם ששת החדשים איים שאנו נהיה אחראיים למלחמה שבעקבותיה אה"ב יהפך מז"ת לנחה סוביטית. ציין שב.ג. קבע לעצמו שנה לבצוע המשימה ורצה לדעת אם אנו מתכוונים לפרוץ בשבועות הקרובים. השארתיו שרוי בדאגתו מבלי לנקוט בכל תאריך, אישור או הכחשה על פעולה קרובה, חוץ מהנוסחא הסתומה על הצורך הגובר וכו'. מניח שבעקבות זה תתחיל מחמד ללחוץ עלינו להתאפק אך נראה לי שיועיל לנו להשאירם באי וודאות.

4. נדבך פצוני. - שוב אישר שאמנם יגבירו תמיכתם באמנת בגדד אך לא יצטרפו אליה לעת עתה ובאם יצטרפו רק תוך צעד מקביל לטובת ישראל.

העלת המלצת לא לסוור העניין

ג'יע למסקנה שבר"ה"מ החליטה לנטוש רוח ג'נבה ורואה בהתנהגותה בוועידה ובמז"ת לכך.

הצרפתים הודיעו לאמריקאים שעומדים למלא את חוזים ישנים עם מצרים היא הפסיקה התערבותה בצפון אפריקה. אה"ב רשמה לפנייה הודעה זו ללא צמדה. מאידך השמועות הנפוצות כאלו אה"ב מתערבת לרעת ישראל נגד אספקת פתיל הנן כוזבות.

השיחה באמרי שלפני האזרח הישראלי מצטיירת תמונה מזהירה זו: גידתה של מצרים במערב מספקת לה צרפת נשק. מביעה אה"ב הסוסיה לספק ראל, ואנגליה מציעה פרס ומצרים בצורת נתחים מאדמת ישראל. אין פלא שבמצב ת בישראל ההכרה שיש לסמוך רק על עצמה וכוחה היא.

רפאל

ר לושינגטון.